

Mediegrafiker

Hovedforløb 2

Uddannelse

Mediegrafiker uddannelsen
Hovedforløb 2, varighed: 5 uger

Revisioner ol.

Maj 2025, der er foretaget rettelser grundet nye mål i faget
Publicering og medieformer (ikrafttrædelse aug. 2025)

Mål for undervisningen

Der er på hovedforløb 2 følgende uddannelsesspecifikke fag:

- Kommunikation og formidling I 1½ uge
- Publicering og medieformer 1½ uger
- Fagligt Engelsk, 2 uger

Desuden er der følgende grundfag på skoleopholdet:

- Design, niveau D 1½ uge

Der er følgende mål i de uddannelses specifikke fag.

Kommunikation og formidling I

1. Lærlingen kan anvende dialog og argumentation i kommunikationen med kolleger og kunder om almene og faglige emner og anvende forskelligt sprog i forskellige situationer
2. Lærlingen kan foretage kommunikationsanalyse, hvor der arbejdes med afsender-/modtagerforhold og med envejs- og tovejskommunikation
3. Lærlingen kan anvende simple kommunikationsmodeller og diskutere henholdsvis anvendelse og aktualitet
4. Lærlingen kan anvende viden om kommunikation via forskellige medietyper, herunder fordele, ulemper og forskelle
5. Lærlingen kan arbejde med helhed i kommunikationen på tværs af medietyper
6. Lærlingen kan anvende fagudtryk og faglige begreber i relation til kommunikation og formidling

Publicering og medieformer

1. Lærlingen kan fremstille omfangsrige tværmediale produktioner, der retter sig mod flere samtidige publiceringsplatforme, såvel digitale som trykte
2. Lærlingen kan udvikle og opbygge digitale produkter og digitalt indhold under anvendelse af forskellige teknologier, herunder fagrelevant kunstig intelligens, til produktion af medieprodukter
3. Lærlingen kan designe tværmediale produkter under hensyntagen til forskellige distributions- og medietypers krav til design, typografi og ombrydning
4. Lærlingen kan klargøre billedmateriale til publicering på forskellige medietyper og medieplatforme under hensyntagen til de givne tekniske krav
5. Lærlingen har forståelse for produktionstekniske krav gældende for tværmediale produktioner og forskellige medietyper, og kan agere i overensstemmelse hermed.

Design, niveau D

1. Lærlingen kan udarbejde formgivnings- og designopgaver, der fordrer fantasi og æstetisk sans.
 2. Lærlingen kan anvende portfolio til at redegøre for elementer og faser i designprocesser fra idé til færdigt produkt.
 3. Lærlingen kan anvende opmålings- og afbildningsmetoder til at vurdere faktorer, der øver indflydelse på formgivning og design.
 4. Lærlingen kan anvende viden om materiale- og farvelære til at vurdere forholdet mellem farve, form og funktion i konkrete brancherelevante opgaver.
 5. Lærlingen kan anvende simple analysemodeller til at vurdere design i forhold til symbolik, form, funktion og æstetik i konkrete brancherelevante designopgaver
 6. Lærlingen kan anvende stilhistorien til at beskrive karakteristiske træk i brancherelevante stilarter gennem det 20. århundrede.
 7. Lærlingen kan anvende basal viden om ergonomi, teknologi og miljøforhold til at beskrive ændringer i stil, materialer og teknik i relation til den teknologiske udvikling og kultur- og samfundsforhold.
 8. Lærlingen kan anvende simple analysemodeller til at vurdere designfunktioner i forhold til individuelle og kollektive behov/brugersynspunkter.
-

Indhold

På Hovedforløb 2 er det faglige fokus lagt på det omfangsrige, teksttunge produkt. Der derved bliver omdrejningspunktet i elevens arbejde på skoleopholdet.

Målet med Hovedforløb 2 er at skærpe og udbygge elevens forståelse for sammenhæng, forudsætninger og begrænsninger ved valg af medie og produktionsmetoder, samt at tilrettelægge sit arbejde rationelt. Der lægges vægt på, at eleven arbejder med og viser sine kompetence i forhold til at planlægge, designe og producere et større tekstbaseret produkt. Herunder at eleven kan publicere produktet til henholdsvis et trykt og et digitalt medie.

Hovedforløb 2 handler således både om at fastholde helheden i kommunikationen på tværs af medier, og samtidig om at udnytte de særlige muligheder i hver medieform for at øge brugerens oplevelse af produktet.

Der er følgende emner og indhold i de uddannelsesspecifikke fag på Hovedforløb 2.

Kommunikation og formidling

Fagets fokus er på dialogen – såvel med kunden som kollegaer og andre fagpersoner. Det kan indledende realiseres i form af et givne brief, hvor skoleperiodens opgave præsenteres, og afsluttes som præsentation af produkterne. For at styrke kollegial dialog, er det oplagt at undervisningen organiseres, så der arbejdes i grupper af 2. Det teoretiske afsæt sker i simple kommunikationsmodeller, der kan blive udgangspunkt for valg af medier og være det første trin i designprocessen.

Publicering og medieformer

I dette fag demonstrerer lærlingen sin forståelse af de tekniske og funktionelle krav, som er relevante for de respektive medier. For billeder og grafik kan det handle om eksempelvis farverum og filformat. Omkring det typografiske arbejde omfatter det bl.a. rationel styring og ombrydning af mange elementer og sider ved hjælp af automatisering og brugen af «standardsider» og formater.

Udnyttelsen af de respektive medieformers potentiale kan for det trykte produkts vedkommende for eksempel komme til udtryk i materialevalg og finish, mens det for den digitale udgave kan være brug af eksempelvis animationer eller video.

Det er væsentligt, at eleven udfordres og udfordrer sig selv, ikke mindst på det digitale område.

Faget kan også bruges til at inddrage den specifikke viden og produktionsforståelse, som eleverne medbringer fra praktikopholdet. Det kan være i form af elev til elev oplæg og i forbindelse med gennemgangen af elevens portfolio.

Grundfagene og skoleopholdet

Grundfaget Design¹ integreres rent videnskæssigt i nogen grad med de uddannelsesspecifikke fag «Publicering og medieformer» samt «Kommunikation og formidling I». Samtidig i høj grad med selve den faglige dimension i de produkter, som skal fremstilles på skoleopholdet. Der afsættes også tid til fagets generelle emner og problematikker, som for eksempel analysemodeller og designfunktioner i forhold til individuelle og kollektive behov.

¹ Se Bilag om Grundfaget Design, niveau D

Evaluering og feedback

Der gives på skoleopholdet dels en løbende feedback ift. lærlingens arbejde med den givne opgave og dels afholdes der en midtvejsevaluering, hvor der samles op på lærlingens arbejde og proces.

Der gives individuel feedback på projektarbejdet, produkterne og lærlingens planlægning, tilrettelæggelse, arbejdsmetoder ol. samt de endelige produkters udførelse.

Der skal være en formativ dialog om, hvad lærlingen skal arbejde med for at nå undervisningsmålet.

Portfolio

Der afholdes løbende portfolio-fremlæggelse, hvor lærlingen præsenterer sin skoleportfolio. Her præsenterer lærlingen sit arbejde med uddannelsens kernefagligheder i perioden fra sidste forløb. På den måde får eleven mulighed for at øve sig og modtage formativ feedback og træning i at argumentere for sine grafisk faglige valg.

Bedømmelsesgrundlag

Bedømmelsen i de to uddannelsesspecifikke fag på skoleopholdet udløser en standpunktskarakter i hvert fag. Bedømmelsen tager sit udgangspunkt i lærlingens fremlæggelse og argumentation for sit arbejde, herunder også i den løbende dialog om produkterne og lærlingens arbejde med disse.

Lærlingen bedømmes med en standpunktskarakter i de to uddannelsesspecifikke fag: »Publicering og medieformer« og »Kommunikation og formidling I«

Bedømmelsesgrundlaget er for begge fag er lærlingens produkter, processer og præsentationer.

Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen i skoleopholdets to uddannelsesspecifikke fag foretages ud fra lærlinges arbejde med fagene og selve den stillede opgave.

Generelt for de uddannelsesspecifikke fag gælder der følgende – lærlingen bedømmes på grundlag af deltagelse i undervisningsaktiviteterne samt obligatoriske og rettidige afleveringer, herunder lærlingens demonstration af fagets mål

Publicering og medieformer

Der er i faget følgende bedømmelseskriterier:

- Lærlingens planlægning af et produktionsforløbet
- Kvaliteten af det grafiske arbejde og anvendelse af branchens standarder som lærlingen har udført, som f.eks. stillingtagen til valg af materialer ift. det trykte produkt.
- Overvejelser omkring og implementering af æstetiske krav til typografi, form, farver, grafik og billeder i forhold til målgruppe og anvendelsesperspektiv
- Lærlingens praktiske faglige kompetencer i forbindelse med de udførte slutprodukter
- I hvilken grad er originalmaterialer tilrettet det relevante medie, for eksempel med hensyn til billedbehandling og ombrydning?
- Graden af kompleksitet i udvikling og opbygning af medieprodukter, herunder udnyttelse af det enkelte medies særlige muligheder.

Der gives karakter efter 7-trinsskalaen.

Kommunikation og formidling I

Der er i faget følgende bedømmelseskriterier:

- Lærlingens overvejelser og argumentation i forhold til de producerede produkter med udgangspunkt i kundens kommunikationsbehov
- Lærlingens brug af faglige termer og -sprog i forbindelse med kommunikation omkring opgaven og -løsningen
- Kvaliteten af procesdokumentation og præsentation af planlægnings- og produktionsproces

Der gives karakter efter 7-trinsskalaen.

**Specifikke kriterier for
de to faglige fag på
skoleopholdet**

Publicering og medieformer

Den fremragende præstation (12)

– uvæsentlige mangler

- Elevens/lærlingens produktionstekniske færdigheder lever fuldt ud op til stillede krav og de gældende faglige principper. Enkeltstående uvæsentlige mangler accepteres.
- Eleven/lærlingen kan demonstrere udtømmende forståelse for fagets dybde og bredde samt kommunikere på et fagligt højt niveau.
- Eleven/lærlingen kan selvstændigt og struktureret planlægge et projektforsløb, udføre og systematisk overholde standarder, regler og normer. Enkeltstående uvæsentlige mangler accepteres.

Den tilstrækkelige præstation (02)

– væsentlige mangler

- Elevens produktionstekniske færdigheder lever minimalt op til de stillede krav og gældende faglige principper. Væsentlige mangler accepteres.
- Eleven kan demonstrere minimal forståelse for fagets dybde og bredde samt kommunikere på et fagligt minimalt niveau.
- Eleven kan med minimalt accepteret niveau planlægge et projektforsløb, herunder minimalt fagligt kvalificeret overholde standarder, regler og normer.

Kommunikation og formidling I

Den fremragende præstation (12)

– uvæsentlige mangler

- Lærlingens kan kommunikerer sine overvejelser, så de lever op til fagets mål. Herunder kan eleven med korrekt fagligt sprog argumentere for sine valg og løsninger
- Lærlingen har demonstreret en udtømmende forståelse for fagets dybde og bredde samt kommunikere på et fagligt højt niveau
- Lærlingens har afleveret en procesdokumentation og præsentation af planlægnings- og produktionsproces lever fuldt op til de stillede krav.

Den til strækkelige præstation (02)

– væsentlige mangler

-
- Lærningen kommunikerer sine overvejelser på et minimalt fagligt niveau. Herunder argumenterer lærningen med mangelfuld brug af fagligt sprog. Væsentlige mangler accepteres.
 - Lærningen demonstrerer en minimal forståelse for fagets dybde og bredde samt kommunikere på et minimalt fagligt niveau
 - Lærningen har udarbejdet en procesdokumentation, der minimalt lever op de stillede krav
-

Bilag 1

Fagligt Engelsk

Mål for undervisningen

Der er følgende mål i faget:

- Eleven kan med en vis sikkerhed anvende fremmedsproget og faglige termer på engelsk hensigtsmæssigt i forbindelse med en mediegrafisk produktion
 - Eleven kan anvende faglig kommunikation på engelsk i dialog med kunder og i samarbejde med andre om mediegrafisk produktion
 - Eleven kan på engelsk redegøre for en mediegrafisk proces
 - Eleven kan læse og dokumentere forståelsen af relevante faglige tekster på engelsk, som f.eks. dokumentation, manualer og vejledninger, også ved brug af faglig relevant kunstig intelligens
-

Indhold

Faget skal medvirke til at styrke lærlingens sproglige og kommunikative muligheder i en til stadigt mere og mere engelsksproget branche, hvor standard sproget er engelsk ift. eksempelvis softwarens sproglige instillinger, den digital kommunikation og dokumentation/manualer.

Det er i branchen et krav til lærlingen, at engelsk kan forstås og læses f.eks. i forbindelse med søgnign efter dokumentation, til fejlfinding og erhvervelsen af nye kompetencer.

Fagets omdrejningspunkt er derfor i høj grad den faglige dimension, dog skal faget også inddrage kulturelle og kommunikative kompetencer, så som: at kunne samtale, lytte, læse og (i mindre grad) skrive på engelsk.

Faget indgår i et tæt tværfagligt samspil med uddannelsens øvrige fag. Derved kan faget bidrage til uddannelserne med såvel almene fremmedsproglige kompetencer, som med konkrete erhvervsrettede sproglige kompetencer. Der begge medvirker til at styrke og understøtte lærlingens mobilitet og kompetenceudvikling.

Der anvendes både gruppe og individuelt arbejde. Desuden benyttes tavle undervisning til at skabe overblik, samt klassediskussioner vedrørende de udvalgte emner.

I forhold til fagets mål arbejdet der kontinuerligt med fire færdigheder, som der løbende evalueres på, nemlig:

- Læsning af faglige tekster på engelsk (læse og forstå)
- Udarbejdelse af korte faglige tekster på engelsk (skriftlighed)
- Fremlæggelse på engelsk (tale)
- Indgå i en kommunikation omkring faglige emner (lytte/tale og forstå)

Underviserne i faget har fokus på lærlingenes forståelse og anvendelse af såvel engelske fagudtryk, som deres forståelse og inddragelse af engelske tekster i dokumentation, manualer og videoinstruktioner etc, samt lærlingenes evne til at omsætte disse til en praktisk anvendelse.

Evaluering og feedback

Lærlingens skriftlige og mundtlige arbejde bedømmes individuelt. Der gives såvel en summativ evaluering, som samler op på forløbene, som en formativ evaluering, der gives løbende gennem forløbet.

Der afgives på hvert hovedforløb en standpunktskarakter i faget.

Bedømmelsesgrundlag

Der gives en samlet karakter for faget baseret på lærlingens:

- Arbejde med opgaverne
 - Opfyldelse af målene for faget
-

Bedømmelseskriterier

Vurdering og bedømmelse af lærlingen i faget baseres på opgaveløsningernes faglige kvalitet samt den faglige helhedsforståelse lærlingen demonstrerer i fremlæggelser og gennemførelsen af opgaverne.

Den fremragende præstation – (12)

(enkeltstående uvæsentlige mangler accepteres)

- Lærlinge lever fuldt op til de stillede krav og demonstrerer en udtømmende forståelse for og anvendelse af engelske faglige begreber og termer i en dialog med f.eks. kunder og kolleger
- Lærlingen kommunikerer på engelsk udtømmende og ved brug af faglige termer og -sprog såvel mundtlig som skriftlig
- Lærlingen kan anvende engelsksproget materiale i sit arbejde med produktionen af de stillede opgaver.

Den tilstrækkelige præstation (02)

(væsentlige mangler accepteres)

- Lærlinge leverer en minimalt acceptabel præstation i forhold til de stillede krav og demonstrerer en ret mangelfuld forståelse for og anvendelse af engelske faglige begreber og termer i en dialog med f.eks. kunder og kolleger
 - Lærlingen kommunikerer utilfredsstillende på engelsk udtømmende og anvender i mindst tænkelige grad faglige termer og -sprog såvel mundtlig som skriftlig
 - Lærlingen kan på et minimalt fagligt niveau anvende engelsksproget materiale i sit arbejde med produktionen af de stillede opgaver.
-

Grundfaget Design niveau D

Mål for undervisningen

Lærlingen kan udarbejde/anvende:

- Formgivnings- og designopgaver, der fordrer fantasi og æstetisk sans
 - Portfolio til at redegøre for elementer og faser i designprocesser fra idé til færdigt produkt
 - Opmålings- og afbildningsmetoder til at vurdere faktorer, der øver indflydelse på formgivning og design
 - Viden om materiale- og farvelære til at vurdere forholdet mellem farve, form og funktion i konkrete brancherelevante opgaver
 - Simple analysemodeller til at vurdere design i forhold til symbolik, form, funktion og æstetik i konkrete brancherelevante designopgaver
 - Stilhistorien til at beskrive karakteristiske træk i brancherelevante stilarter gennem det 20. århundrede
 - Basal viden om ergonomi, teknologi og miljøforhold til at beskrive ændringer i stil, materialer og teknik i relation til den teknologiske udvikling og kultur- og samfundsforhold
 - Simple analysemodeller til at vurdere designfunktioner i forhold til individuelle og kollektive behov/brugersynspunkter.
-

Indhold

Design er et grundfag og eleverne har allerede på grundforløbet haft faget på E-niveau. Derfor vil Design på hovedforløb 2 inddrage såvel det allerede gennemgåede stof, de erfaringer eleverne har fra deres læreplads samt nye vinkler på faget.

Eleverne vil i starten af forløbet få udleveret en større opgave som skal løses i løbet af forløbet. Der vil være teori og øvelser som vil bidrage til elevernes løsning af denne designopgave.

Design har fokus på elevernes arbejdsproces fra ide til færdigt produkt. De skal derfor i faget også udarbejde en portfolio, hvor de beskriver og vurderer egne produkter.

Der arbejdes i undervisningen med følgende mål, emner og opgaver:

- Udarbejdelse af designopgaver, der fordrer fantasi og æstetisk sans*
- Anvende portfolio til at redegøre for elementer og faser i designprocessen fra idé til færdigt produkt
- Anvende viden om materiale- og farvelære til at vurdere forholdet mellem farve, form og funktion i konkrete opgaver
- Analysere og vurdere design i forhold til symbolik, form, funktion og æstetik i konkrete designopgaver,
- Anvende stilhistorien til at beskrive karakteristiske træk gennem det 20. årh og som inspiration

** herunder skal lærlingen arbejde med emner som:*

- Designproces og metoder – herunder diamantmodellen
- Research
- Designanalyse
- Designprincipper
- Problemstilling
- Ideudvikling
- Stilhistorie som inspiration
- Farvelære

Samt anvendelse af basal viden om ergonomi, teknologi og miljøforhold.

Undervisningen foregår som en blanding af oplæg, dialog, gruppeopgaver, elevpræsentationer samt selvstændige opgaver.

Underviseren introducerer modulet og designopgaven og introducerer samtidig diamantmodellen som bruges som udgangspunkt for forløbet. Eleverne skal herefter udforme et større produkt og omsætte den viden og teori de bliver præsenteret for til en praktisk opgave.

Under hele forløbet skriver eleverne en logbog som skal hjælpe dem med at redegøre for deres designproces og gøre det lettere for dem at udarbejde en portefolie. Portfolien skal indeholde deres designopgave og redegøre for deres proces samt deres overvejelser omkring designvalg og brug af designprincipper.

Forløbet afsluttes med en kort pitch, hvor alle præsenterer deres resultat samt en grundigere gennemgang og analyse af opgaven i grupper.

Evaluering og feedback

I dette modul har underviserne fokus på elevernes forståelse og anvendelse af teori samt praktisk anvendelse af disse.

Eleverne støttes løbende i deres designproces gennem individuel feedback og ligeledes vil der løbende være fokus på peer to peer feedback. Forløbet afsluttes med en grundig gennemgang af deres produkter peer-to-peer.

I forhold til bedømmelse af den individuelle præstation har underviserne fokus på det faglige ift. om eleven kan omsætte viden til praksis og udarbejde et produkt fra start til slut. Der fokuseres på elevens udarbejdelse af portfolioen samt hvorledes eleven kan udarbejde en opgave, der fordrer fantasi og æstetisk sans og om eleven har opfyldt målene for faget. Portfolioen indgår som en del af bedømmelsesgrundlaget og som udgangspunkt for standpunktskarakteren i faget.

Bedømmelsesgrundlag

Lærlingens designportfolio, der indeholder de udførte opgaver udgør, sammen med lærlingens ..., bedømmelsesgrundlaget for standpunktskarakteren i faget.

I forhold til bedømmelsen af den individuelle præstation er der fokus på, om lærlingen kan omsætte viden til praksis og udarbejde et produkt fra start til slut.

Der fokuseres på elevens udarbejdelse af portfolioen samt hvorledes eleven kan udarbejde en opgave der fordrer fantasi og æstetisk sans. Herunder om eleven har opfyldt målene for faget.

Bedømmelseskriterier

Vurdering og bedømmelse af ovennævnte kriterier baseres på opgaveløsningernes faglige kvalitet, lærlingens portfolio samt det faglige helhedsforståelse lærlingen demonstrerer i fremlæggelser og gennemførelsen af projektet.

Den fremragende præstation – (12)

(enkeltstående uvæsentlige mangler accepteres)

- Lærlingen kan formidle de forskellige aspekter af en designproces, design-løsninger og simple designanalysemodeller, både mundtligt og ved hjælp af valgte visuelle eksempler.
- Lærlingen kan fagligt reflektere med fokus på materiale og farvelære, symbolik, form, funktion, æstetik og stilhistorie i en brancherelevant kontekst.
- Lærlingen kan inddrage emner som teknologi og miljøforhold inddrages til at beskrive ændringer i stil, materialer og teknik i relation til den teknologiske udvikling og kultur- og samfundsforhold.

Den tilstrækkelige præstation (02)

(væsentlige mangler accepteres)

- Lærlingen argumenterer ud fra fornemmelser for design og designprocessen og reflekterer kun lidt ift. sine fornemmelser. Lærlingen har svært ved at vise alternative løsninger, men kan dog forsvare en bestemt designløsning.
-